

اتحاد عمل، مهمترین وظیفه دانشجویان

توسلی در مرکز مطالعات استراتژیک جنبش دانشجویی

سپهر وزیری، ۱۳۸۵/۱۰/۱۲

محمد توسلی، با ایراد سخنرانی در "مرکز مطالعات استراتژیک جنبش دانشجویی" به تحلیل مساله فعالیت قانونمند دانشجویی پرداخت. مجید حاجی بابایی رییس این مرکز و عضو سابق شورای مرکزی دفتر تحکیم وحدت هدف از تشکیل مرکز مطالعات استراتژیک جنبش دانشجویی را - که به همت تعدادی از فعالان دانشجویی عضو دفتر تحکیم وحدت راه اندازی شده است - "بررسی مسائل دانشجویی فارغ از صف بندی های درونی این جبهه" معرفی می کند. به گفته وی یکی از مهمترین و راهبردی ترین مسائل در برابر دانشجویان در شرایط فعلی چگونگی فعالیت قانونمند است. پرسشی که در برابر فعالان سیاسی و حزبی که سابقه ای نیز در جنبش دانشجویی دارند نهاده می شود تا بتوانند با انتقال تجربه خود از تشتت و پراکندگی بیشتر جنبش دانشجویی جلوگیری شود.

مهندس محمد توسلی مسئول دفتر سیاسی نهضت آزادی ایران، در جریان سخنرانی خود، این پرسش را از دو منظر مورد بررسی قرار داد. وی با بیان این عقیده که جنبش دانشجویی در شرایط کنونی با چالش جدی روبروست، تصریح کرد: "در یک نگاه کلان دانشجو در وهله اول وظیفه اش کسب علم و دانش است و نباید هدف اصلی اش را فدای برنامه های دیگر کند، چراکه باید در دوران تحصیل شخصیت علمی و اجتماعی خود را بسازد تا در مراحل بعدی بتواند جایگاه مفیدی برای جامعه داشته باشد، اما متأسفانه در برخی اوقات دانشجویان با حل شدن در برنامه های غیر درسی از کار اصلی شان غافل و بنابراین احساس پشیمانی می کنند.

وی با اشاره به تاثیر پذیری جنبش دانشجویی از فضای سیاسی جامعه تصریح کرد: جنبش های دانشجویی رنگ جریانات غالب در جامعه را به خود می گیرند و در دهه ۲۰ با شروع حرکت ملی - مذهبی جنبش دانشجویی صبغه ملی مذهبی پیدا کرد و در خارج از کشور هم بعد از فعالیت های دکتر شریعتی و نیروهای ملی - مذهبی، کنفدراسیون دانشجویان خارج از کشور رنگ ملی - مذهبی به خود گرفت."

وی با بیان اینکه دانشجویان به عنوان قشری از جامعه می توانند تمام خواسته ها و آرمان های مردم را انعکاس دهند، گفت: "از آنجا که جنبش دانشجویی معرف کل حرکت های جامعه است می تواند در حرکت های اجتماعی تاثیرگذار باشد."

توسلی ابراز عقیده کرد: "بعد از انقلاب جنبش دانشجویی به نوعی وابسته به حاکمیت و دفتر تحکیم در آن موقع عملاً به نوعی با سیاست های دولت هماهنگ شد و ویژگی اصلی جنبش دانشجویی یعنی استقلال را از

دست داد. در اوایل دهه‌ی هفتاد دفتر تحکیم وحدت با نقد خود حرکاتش را اصلاح و در دوم خرداد توانست نقش اساسی را ایفا کند. اما به دلیل آن که راهبرد افراطی‌ای را انتخاب کرد از چارچوب اصلی جنبش دانشجویی خارج شد و هزینه‌های سنگینی را برای این جنبش به جا گذاشت و به طور کلی شرایط کنونی دانشگاه به خاطر این حرکات رادیکال نسنجیده ناپخته و غیر اصولی است.

به گفته این فعال سیاسی: "شعارهایی همچون عبور از قانون اساسی، اسلام و خاتمی ضربات بسیار سختی را به انجمن‌های اسلامی دانشجویان و جنبش دانشجویی وارد کرد و از آنجا که انجمن‌های اسلامی باید حرمت تاریخی و صبغهی اسلامی خود را در ساختن شخصیت فکری‌شان حفظ کنند با از دست دادن این هویت فشار بر آنان تشدید شد و آنها گرفتار بی‌هویتی شدند."

وی با بیان این‌که تجربه تاریخی نشان داده حاکمان برای نفوذ در جنبش دانشجویی همواره با وارد شدن در میان آنها و دادن شعارهای تند آنها را سرکوب کرده اند، خاطرنشان کرد: "این اشتباه نسنجیده جنبش دانشجویی مورد استقبال قرار گرفت و زمینه‌های رادیکال شدن جنبش را برای سرکوب آن فراهم کرد. به عنوان مثال در اجتماع روز ۱۶ آذر در دانشگاه تهران افرادی با پرچم‌های قرمز به عنوان مارکسیست شعارهایی را می‌دادند که کسی با آنها کار نداشت، اما هنگامی که پیام ابراهیم یزدی قرائت می‌شد همین افراد اجازه‌ی خواندن پیام را نمی‌دادند."

توسلی، اظهار داشت: "جنبش دانشجویی باید استقلالش را حفظ کند و به هیچ حزب و گروهی وابستگی نداشته باشد که این به عنوان یکی از ویژگی‌های جنبش دانشجویی است و در همین راستا همواره قبل و بعد از انقلاب توصیه کرده‌ایم که جنبش دانشجویی باید با حفظ استقلال خویش از تجارب گروه‌های مختلف استفاده و اطلاعات آنها را پردازش کند و خود تصمیم‌گیری کند تا شخصیت سیاسی و اجتماعی‌اش را بسازد."

وی با بیان اینکه انجمن‌های اسلامی باید هویت تاریخی‌شان را حفظ کنند، افزود: "دکتر چمران، مهندس بازرگان و افرادی این‌چنینی توانستند در فراز و نشیب‌ها هویت‌شان را حفظ کنند و در شرایط کنونی نیز انجمن‌های اسلامی باید با حفظ هویت فرهنگی‌شان اجازه ندهند که برخی دیگر از تشکلهای دانشجویی در دانشگاه‌ها به لحاظ فرهنگی به هویت تاریخی انجمن‌های اسلامی ضربه بزنند."

توسلی با بیان اینکه برای رشد شخصیت دانشجو، وجود برنامه‌های سیاسی در تمام عرصه‌ها ضروری است، اظهار داشت: "اگر کسی این فرصت را از دانشگاه بگیرد ظلمی را به دانشگاهیان و نسل‌های آینده وارد کرده است. دانشجویان باید در چارچوب فعالیت صنفی و پارلمان دانشجویی حضور خود را ابراز کنند و مطالبات خود را خواستار باشند."

این فعال سیاسی با غیرعادلانه خواندن برخی قوانین افزود: "در زمینه‌ی انتخابات دیدگاه‌های متفاوتی مبنی بر عدم شرکت، شرکت بی‌قید و شرط و شرکت آگاهانه وجود داشت اما به عقیده‌ی ما با حضور در انتخابات می‌توان به تقویت نهاد مدنی و فراهم کردن زمینه‌ی دموکراسی در کشور کمک کرد و در همین راستا باید از آن ۴۰ درصد که در انتخابات شرکت نکردند پرسید شرکت‌نکردن‌ها به نفع منافع ملی است یا شرکت کردن آنها؟"

توسلی، طبیعت جنبش دانشجویی را با احزاب متفاوت دانست و گفت: "احزاب در چارچوب قوانین و عرف فعالیت می‌کنند اما جنبش دانشجویی اگر بخواهد هدف اصلی خود را حفظ کند، باید فعالیت خود را در سطحی برنامه‌ریزی کند که در سقف تحمل جریانات حاکم باشد تا بتواند فرآیند فعالیت‌های خود را طی کند. در همین راستا جنبش دانشجویی حق دارد تندترین نقدها را در چارچوب کار ویژه‌ی خود داشته باشند. اما اگر جنبش دانشجویی و انجمن‌های اسلامی به عنوان نهاد‌های قانونی در دانشگاه از قانون اساسی عبور کنند دیگر جایی برای فعالیت قانونی آنها وجود ندارد."

مسئول دفتر سیاسی نهضت آزادی ایران یکی از اشتباهات جنبش دانشجویی بعد از دوم خرداد را ورود به قدرت خواند و تصریح کرد: "دانشجو قبل از آنکه شخصیت خود را بسازد نباید به قدرت وارد شود. یکی از مشکلات ضربه‌زننده به جنبش این بود که خوشبختانه توانست با نقد خود این مشکل را حل کند."

توسلی در پایان با بیان این که جنبش دانشجویی با حفظ استقلال و تعامل با احزاب می‌تواند موفق باشد، تاکید کرد: "هدف اصلی نباید قدرت باشد بلکه هدف اصلی جنبش دانشجویی باید حرکت آگاهی‌بخش باشد."

او در پایان در پرسش و پاسخ با حاضران در جلسه مهم‌ترین وظیفه دانشجویان در این زمان را اتحاد عمل دانست. چرا که در صورت رویارویی دانشجویان با یکدیگر بیشترین سود نصیب مخالفان این جریان می‌شود.